

Tijdschrift voor Tandheelkunde

JULI 1937

XLIV JAARGANG AFLEVERING 7

DE TANDENBORSTEL

Het algemeen gebruik van den tandenborstel is in de beschaafde wereld zóózeer ingeburgerd, dat men zou mogen aannemen, dat het moeite zou kosten dit weer ongedaan te maken, aangenomen dat men het inderdaad zou willen.

Nu echter in sommige dagbladen in den laatsten tijd door eenige ingezonden stukken twijfel werd geopperd aan de onschadelijkheid van het tandenpoetsen, blijkt dit al voldoende om het krantenlezende publiek op te schrikken en wordt bij herhaling den tandarts de vraag gesteld of het heusch waar is dat men beter doet den tandenborstel af te schaffen!

Het lijkt daarom niet ondienstig om vanaf deze plaats de opmerking te herhalen door J. S a n d e r s E z n. onder applaus der aanwezigen in de onlangs gehouden Algemeene Vergadering van de Ned. Mij. tot bevordering der Tandheelkunde gemaakt, dat zeker meer dan 95 % der Nederlandsche tandartsen overtuigd is van het groote nadeel dat er voor het volk zou ontstaan, wanneer de propaganda voor den tandenborstel werd stopgezet!

Men kan van meening verschillen over de vraag hoe die borstel geconstrueerd moet zijn en waarmede al of niet gepoetst moet worden, maar het heeft zeker niet den minsten zin om in de dagbladpers deze zaken ter sprake te brengen, omdat het bij het publiek alleen heillooze verwarring ten gevolge kan hebben.

Men verliest daarbij het feit uit het oog, dat de vraag

of het gebruik van den tandenborstel de cariesfrequentie al of niet vermindert en de parodontose al of niet bevordert van zuiver deskundigen en voorloopig van academischen aard is, terwijl daarnaast *een elementair begrip van zindelijkheid* meebrengt, dat men den mond schoonhoudt door elken dag het gebit te reinigen, zoo goed als men handen en gezicht wast!

De niet gesoigneerde mond is een even groote gruwel als ongewassen handen of ongekamde haren en alleen al op dien grond is het derhalve noodzakelijk de menschheid te voorzien van een eenvoudig middel om den mond schoon te houden!

Dat de tandenborstel *in den gezonden mond en oordeelkundig gebruikt* kwaad doet zal door geen deskundige worden volgehouden. Dat hij bij ziekelijke aandoeningen van het tandvleesch onder bepaalde omstandigheden veel kwaad kan stichten is niet onwaarschijnlijk, maar in die omstandigheden komt de patient bij den tandarts terecht, die hem dan de noodige instructies zal geven.

Dat verder de tandcaries ook gevonden wordt in zorgvuldig gereinigde monden staat vast; dat echter de cariesfrequentie stellig zou stijgen bij verwaarloosde mondhygiëne is even zeker!

De nationale en internationale tandheelkunde houdt zich sinds vele jaren intensief bezig met de poging om aan de bevolking een gezonde mond te verschaffen en bestudeert daartoe dit vraagstuk van alle kanten, waarbij gebleken is dat een complex van oorzaken aanwezig is, die gezamenlijk tandcaries en parodontose tot gevolg hebben.

Interne secretie, kauwfunctie, diëet, vitaminen, hormonen spelen daarbij een rol en de internationale onderzoekers staren zich daarbij veelal blind op eigen overtuiging en hypothese.

De een wenscht de suiker verboden te zien als bron van alle kwaad, de tweede wenscht de menschheid brood te laten eten, waarmee men in deze troebele tijden eventueel ook met succes een tegenstander te lijf zou kunnen gaan, de derde meent het met vitaminen en hormoonpreparaten af te kunnen. Eensgezindheid ontbreekt voorloopig nog vol-

komen en hoe belangrijk deze onderzoekingen zonder eenigen twijfel zijn en hoezeer wij ook gelooven langs dezen weg uiteindelijk tot een oplossing te zullen komen, het geeft ons momenteel nog niet het recht daaruit een conclusie te trekken, die het publiek kan worden aanbevolen.

Vandaar dat voorloopig alleen de raad verantwoord is, om den mond goed te reinigen, teneinde aanslag zooveel mogelijk te vermijden.

Blijft over de vraag hoe men daarbij kan vermijden andere gevaren op te roepen. Die gevaren bestaan in het eventueel beschadigen van het glazuur en het infecteeren van het tandvleesch.

Het eerste is mogelijk door hardnekkig *schuieren* met een harde *schuier*, het tweede is denkbaar door onoordeelkundig borstelen over tandvleesch.

Om de beschadiging van het glazuur te voorkomen is niets anders noodig dan het vervangen van den tanden-*schuier* door een tanden-*veger* of *bezem*, met andere woorden door een zoodanig mondreinigingsinstrument, dat ook de leek direct begrijpt, dat hij niet moet borstelen, poetsen of schuieren, maar vegen of bezemen,

Van der Molen heeft onlangs uitvoerig uiteengezet hoe dit behoort te geschieden en er zal wel niemand zijn, die zijn opvattingen in deze niet deelt.

Het op dit gebied zoo waakzame „Ivoren Kruis” is bezig te trachten een goede en goedkoope borstel (hoe komen wij van dit ongelukkige woord af?) te doen vervaardigen, die het gemakkelijk zal maken den mond te reinigen zonder hem stuk te poetsen en wij hopen van deze poging het beste.

Wat de infectiemogelijkheid betreft, ligt er naar onze meening een vruchtbaar terrein braak voor den tandarts, die zijn patienten in dat opzicht beter zal dienen op te voeden dan tot nu toe meestal het geval is.

Die patient zal moeten weten, dat tandsteen geregeld behoort te worden weggenomen, omdat anders van mondhygiene geen sprake kan zijn en hij zal het vanzelfsprekend moeten gaan vinden, dat die tandsteen met de uiterste nauwgezetheid eenige malen 's jaars wordt verwijderd, een

behandeling die precies even noodzakelijk is als het vullen van tand of kies.

Dat bij ontstekingsverschijnselen het gebruik van een borstel onjuist kan zijn, wordt hem dan vanzelf ook bijgebracht, evenzeer als het feit dat tijdelijk de mondreiniging ook op andere wijze kan plaats vinden. Doordat hij in den regel met den borstel en met warm water alleen, de tanden niet voldoende schoon krijgt, is hij geneigd een pasta te gebruiken, die hem volstrekt niet behoeft te worden afgeraden, mits er *gereinigd* en niet *geschuierd* wordt!

Wanneer men op deze wijze het jonge kind leert den mond te reinigen, zoodat dit hem evenzeer tot behoefte wordt als het dagelijksche wasschen van het gezicht, dan zal in de toekomst, naast schooltandheelkunde en daarop volgende geregelde controle, de volksmond er heel wat beter gaan uitzien dan thans het geval is en kan men van de prophylactische tandheelkunde zonder twijfel het beste verwachten.

De poging om den tandenborstel in discrediet te brengen is daarom dwaas en gevaarlijk; men zal integendeel een intensieve propaganda moeten maken voor een goede en goedkoope borstel, waardoor het gebit — behoorlijk gereinigd en geregeld behandeld. — in lengte van jaren zijn normale functie zal kunnen blijven vervullen!

N.